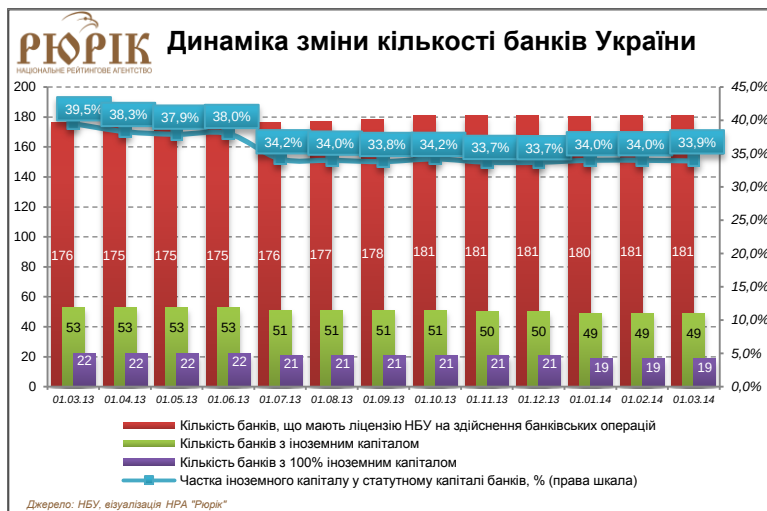
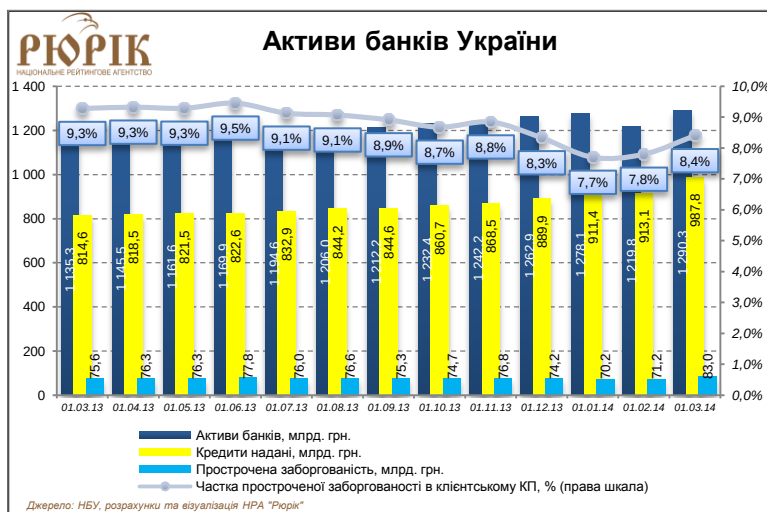

НРА «Рюрік» відзначає наступні ключові зміни в банківській системі України за результатами лютого 2014 року:

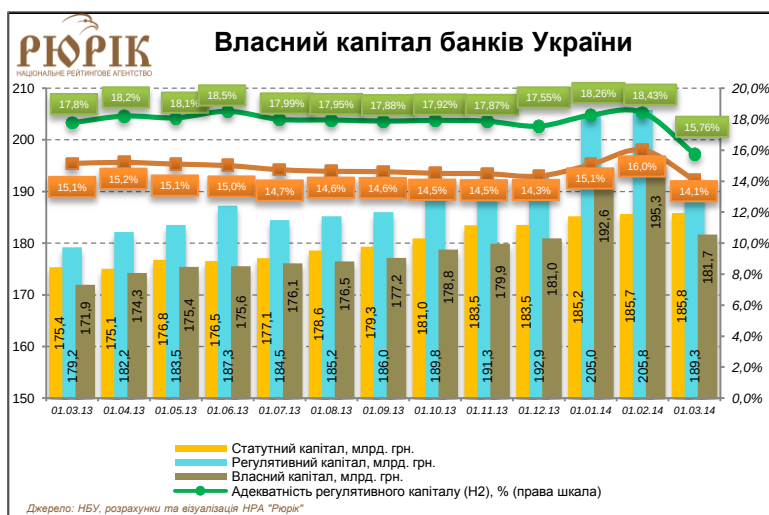

Станом на 01.03.2014 р. кількість банків, що мають ліцензію НБУ на здійснення банківських операцій, становила 181 (в т.ч. 49 банківських установ з іноземним капіталом). Зважаючи на несприятливе економічне середовище та нестабільну політичну ситуацію у країні, частка іноземного капіталу в українській банківській системі (статутному капіталі банків) протягом аналізованого періоду значно знизилась та станом на 01.03.2014 р. складала 33,9%. Також слід відмітити, що на результат зниження частки іноземного капіталу в українській банківській системі вплинуло більш інтенсивне зростання вітчизняних банків в порівнянні з іноземними. Зважаючи на заяву окремих іноземних банків щодо можливого виходу з українського ринку, а також несприятливе економічне середовище, аналітики НРА «Рюрік» вважають подальше згортання бізнесу іноземними банками на території України є цілком імовірним. Незважаючи на відтік з українського ринку західного капіталу, частка російських банків в активах БСУ залишається стабільною та наразі становить близько 12%.

Протягом лютого 2014 року чисті активи банківської системи України збільшились на 5,78% (70 488 млн. грн.) та становили 1 290,3 млрд. грн. станом на 01.03.2014 р. проти 1 219,8 млрд. грн. станом на 01.02.2014 р. Втім, слід зазначити, що збільшення сукупного обсягу активів відбувалось, в першу чергу за рахунок значної девальвації національної валюти, що, в свою чергу, спричинило зростання балансової вартості валютних активів в гривневому еквіваленті. Станом на початок березня 2014 року, значення валютного курсу UAH / USD становило 969,94, в той час, як протягом січня курс залишався незмінним на рівні 799,30 грн. / 100 дол. США. Впродовж лютого 2014 року продовжився відтік клієнтських коштів, що, в свою чергу, чинило значний тиск на ліквідність та платоспроможність банківської системи України. Так, протягом лютого 2014 року обсяг грошових коштів (включаючи залишки коштів, розміщених на коррахунках в НБУ) зменшився на 5,94% (4 396 млн. грн.) та станом на 01 березня 2014 року складає 69 617 млн. грн. Задля підтримання ліквідності комерційних банків обсяг рефінансування банків НБУ в лютому становив 22,3 млрд. грн. за середньою відсотковою ставкою 10,41% річних. При цьому, в лютому поточного року залишок коштів на коррахунках та транзитних рахунках збільшився на 2 242,3 млн. грн. за одночасного збільшення обов'язкових резервів на 1,4 млрд. грн. Таким чином, на початок лютого залишок коштів на коррахунках становив 26 905,2 млн. грн., а сума обов'язкових резервів складала 28,5 млрд. грн. (в т.ч. 5,7 млрд. грн. – залишок коштів на окремому рахунку в НБУ). Станом на 01.03.2014 р. обсяг високоліквідних активів (без ОВДП) становив 143 978 млн. грн. та представлений наступним чином: готівкові кошти та банківські метали – 25,85%, кошти в НБУ – 22,5% та коррахунки в інших банках – 51,65%. Інвестована банками в ОВДП сума коштів залишається значною та станом на 01 березня 2014 року складає 82 227,5 млн. грн. Привабливість ОВДП (в т.ч. і валютних) обумовлена тим, що банки мають змогу отримувати кредити рефінансування від НБУ під їх заставу. Також слід відмітити, що банки можуть зараховувати 10% номінальної вартості ОВДП та 100% номінальної вартості ОВДП з терміном обігу понад 3 600 днів для формування обов'язкових резервів, що формуються на окремому рахунку в НБУ. Разом з тим, у зв'язку з обмеженістю інструментів розміщення валютних ресурсів, у банків виникає дилема: або ж не залучати вклади в іноземній валюті, або ж інтенсивно шукати канал їхнього розміщення. Одним з рішень даного питання є інвестування коштів в валютні ОВДП. Частину вільних коштів було інвестовано в оцідні сертифікати НБУ. Станом на 01.03.2014 р. обсяг мобілізаційних операцій становив 117,1 млрд. грн. за середньозваженою відсотковою ставкою 2,01% річних.

Протягом лютого 2014 року обсяг клієнтського кредитного портфеля збільшився на 8,18% та станом на 01 березня 2014 року складає 987,79 млрд. грн. При цьому, варто зауважити, що в умовах скорочення депозитних вкладів як основного ресурсу кредитування, обсяги нових кредитних угод протягом лютого зменшилися на 4,5% та станом на початок березня 2014 року складають 128,9 млрд. грн. Разом з тим, стримуючим фактором активного нарощення клієнтського кредитного портфеля є нестабільне політичне середовище, низькі темпи розвитку економіки та відтік клієнтських коштів, що веде до поступового зростання вартості гривневого ресурсу та як наслідок – зростання вартості кредитів. Обсяг валютних кредитів, наданих резидентам протягом січня-лютого 2014 року, збільшився на 24,8% (76 375 млн. грн. (екв. в іноземній валюті)). Причиною такого «активного» нарощення валютного портфеля залишається значною та складає майже 40%. Зростання девальвації національної валюти протягом лютого 2014 року спричинило збільшення боргового навантаження на позичальників, що, в свою чергу, сприяло зростанню обсягу простроченої заборгованості (збільшився на 16,51% (11,75 млрд. грн.) та станом на 01.03.2014 р. складає 82 974 млн. грн., що відповідає 8,4% клієнтського кредитного портфеля та, в свою чергу, в повній мірі покривається сформованими резервами). Корпоративний клієнтський кредитний портфель представлений переважно коротко- та середньостроковими кредитами в національній валюті нефінансовим корпораціям, за цільовим спрямуванням – інші кредити (кредити в поточну діяльність). Кредитний портфель суб'єктів господарської діяльності за видами економічної діяльності був представлений переважно кредитами, наданими представникам сфери «Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і

мотоциклів» та «Переробка промисловості». Рівень рентабельності операційної діяльності виробництва підприємств сфери «Промисловість» складає 3,2% та «Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів» – 10,8%. Станом на початок березня 2014 року, середнє значення відсоткової ставки за кредитами, наданими суб'єктам господарювання складало 20,3% в національній валюті та 8,7% в іноземній валюті (16,3% та 8,2% відповідно на початку січня 2014 року). **Роздрібний клієнтський кредитний портфель** протягом лютого 2014 року збільшився на 7,43% (12 423 млн. грн.) та станом на 01 березня 2014 року складав 179,72 млрд. грн. Основною складовою роздрібного клієнтського кредитного портфеля є споживчі кредити (в т.ч. «кешові» кредити), Обсяг іпотечних кредитів, наданих фізичним особам протягом лютого 2014 року, порівняно з аналогічним періодом минулого року збільшився на 2,43% (виключно в іноземній валюті), що пов'язано зі зростанням валютного курсу. Разом з тим, обсяг іпотечних кредитів в національній валюті зменшився. В цілому, низькі темпи іпотечного кредитування обумовлені доволі низькими темпами відновлення будівельної галузі, а також з достатньо низьким платоспроможним попитом населення на довгострокове кредитування.

– Станом на 01.03.2014 р. обсяг зобов'язань БСУ складає 1 108,7 млрд. грн. Основною складовою зобов'язань банківської системи України є портфель коштів клієнтів – 61,41%. Зважаючи на відтік депозитних вкладів, банки змушені задля утримання клієнтської бази підвищувати відсоткові ставки, що, в свою чергу, чинить тиск на значення чистого операційного доходу. Таким чином, середні відсоткові ставки за депозитами в національній та іноземній валюті станом на 01.03.2014 р. складають 18,9% та 8,2% відповідно (13,0% та 6,4% за попередній місяць). Протягом січня-лютого 2014 року валютний клієнтський портфель збільшився на 15,61%, в той час, як в національній валюті продовжується відтік коштів. Причиною цього є політична нестабільність та девальвація національної валюти, та як наслідок – недовіра до національної валюти, що, в свою чергу, зумовлює значний інтерес до скуповування готівкової іноземної валюти та вилучення депозитних вкладів. Обсяг готівки, що перебуває поза банківською системою, протягом лютого 2014 року збільшився на 7,3% – до 253,1 млрд. грн. **Клієнтський портфель СГД** протягом лютого 2014 року збільшився на 6,17% (13,91 млрд. грн.) та станом на 01.03.2014 р. складає 239,27 млрд. грн. При цьому, обсяг та частка коштів в національній валюті та строкових коштів СГД в корпоративному портфелі коштів клієнтів зменшилися. Так, станом на 01.03.2014 р. частка строкових коштів СГД в корпоративному клієнтському портфелі складає 40,82%. Зменшення частки довгострокових коштів юридичних осіб в клієнтському портфелі зумовлено обмеженням доступом до кредитних ресурсів, що, в свою чергу, змушує підприємства вилучати свої депозити заради фінансування поточної діяльності. Портфель коштів СГД за видами економічної діяльності представлений переважно за рахунок залучених коштів від представників «Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів», «Переробка промисловості» та «Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство». **Роздрібний клієнтський портфель** протягом лютого 2014 року збільшився на 2,76% (11 857 млн. грн.) та станом на 01.03.2014 р. складає 441,53 млрд. грн. (при цьому, обсяг вкладів населення продовжує знижуватись). Разом з тим, обсяг нових депозитів, залучених від населення зменшився на 3,0%.

– За результатами лютого 2014 року власний капітал банків зменшився на 6,97% (13 613 млн. грн.). Рівень покриття власним капіталом активів та кредитно-інвестиційного портфеля є прийнятним та становить 14,08% і 16,92% відповідно. Протягом лютого 2014 року обсяг регулятивного капіталу зменшився на 16 502 млн. грн., що, в свою чергу, частково є наслідком збиткової діяльності за результатами лютого 2014 року та поступового погіршення якості клієнтського кредитного портфеля. Адекватність регулятивного капіталу протягом лютого 2014 року знизилась до 15,76% з 18,43% (станом на 01.02.2014 р.) втім, перевищує з достатнім запасом мінімальне допустиме значення (10%).

– Зростання відсоткових ставок за депозитними вкладками та погіршення якості клієнтського кредитного портфеля не могло не знайти відображення у кінцевому результаті діяльності. Так, станом на 01 березня 2014 року БСУ отримала збиток в розмірі 2 642 млн. грн. Тим не менш, основною причиною збитків є значне збільшення обсягу сформованих резервів, що, в свою чергу, збільшилися більше, ніж у 1,5 рази (7 532 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом попереднього року. Станом на 01.03.2014 р. обсяг сформованих резервів становить 12 021 млн. грн.

Підготовлено аналітичним департаментом НРА «Рюрік» на основі офіційних даних Національного банку України (режим доступу: www.bank.gov.ua).

Відповідальний за випуск:
Директор з розвитку НРА «Рюрік»,
к.е.н., Додієвський Леонід Борисович, тел. (044) 383-04-76.

Відповідальний аналітик:
Фінансовий аналітик НРА «Рюрік»,
Першин Дмитро Олександрович, тел. (044) 484-00-53, вк. 117.

ТОВ «РЮРІК»

☎ 04053 Україна, м. Київ, вул. Артема, 52а
+38 (044) 383 0476, +38 (044) 484 0053
e-mail: info@rurik.com.ua
www.rurik.com.ua